

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA

APARTAT 273
TELEF. 1114

El guany de cada dia

Mai no hem d'estar quietes, çò és, sempre hem d'obrar amb normalitat reposada i penetradora, com qui a tota hora guarda la presència de Déu i mai no perd el temps. que és el nostre dot per guanyar l'eternitat, fent en la terra el bé, sense parar mai. Es aquesta una de les normes socials més segures i fecundes. Molta gent per actuar s'hi han de pensar molt i torturen el magí, cercant avinenteses solemnes i implorant motivacions esclatants, que facin soroll. En canvi el bon cristià sempre fa acció social; no hi ha moment, que no hi irradii al defora el seu exemple personal, no hi ha fet extern que no aprofiti per sembrar, ni li passa per alt cap tasca dels altres sense que li serveixi pel bé. Tota intervenció seva en la vida és acció social, perquè mai no es distreu de posar-hi la seva plenitud espiritual, que així resulta acció de Esglesia, influència social de Déu en el món.

Si tota la gent cristiana ho fessin així, guanyaria ràpidament l'ordre social i la perfecció col·lectiva del nostre poble. Aquesta apologètica viva ho aniria remonent tot, dolçament, però fecunda, treballant per dins els homes, les idees i els fets i disposant-los a una concordança activa de ben obrar i de resistir el mal. Amb menys esclat de campanyes tumultuoses, la acció seria persistent; com qui no se n'adona, s'anirien canviant els criteris emmetzinats, que informen moltes desviacions pràctiques d'avui en dia, ofegadores de la veritat. Perquè això es fa poc, anem tant malament; perquè ens planyem massa i obrem poc, patim aquest neuliment d'acció cristiana, que sembla no saber qué fer.

Del que acabem de dir, ne trobem exemples a cada moment. Ara mateix s'està remonent la consciència del poble, amb motiu de les eleccions de diputats provincials. Cà i enllà, se han conmogut els pobles. ¿Quins son els qui aprofiten aquestes hores d'agitació per fer política social, cuidant de conèixer la nostra pagesia i els seus problemes, fent que el patriotisme serveixi per assaonar el bon estament de la pau social i l'avenç de la justícia? Si més no, que serveixin aquestes ratlles per desvetllar els nostres amics i aprofitar d'ara la coneixença dels pobles, el relligament de relacions personals, la llusor de petites activitats fugitives, vers una acció permanent de propaganda d'idees i una intervenció més ampla i harmònica per la restauració espiritual i temporal del poble català.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

En la batalla parlamentària que els liberals varen donar al Govern, amb motiu de l'aproveïment del projecte de tabacs, va triomfar el Govern. De totes maneres, l'èxit no pot satisfer molt als ministerials, ja que per obtenir-lo va ser-los precisa l'ajuda de maurins i regionalistes, partits que, amb molt bon sentit, no es van prestar a les combinacions poc netes de l'Alba.

El Ministre de Foment consagui que en la sessió del Congrés del divendres, dia 1, es llegissin els seus projectes d'obres i ferrocarrils. Però sembla que la posició d'alguns grups polítics no consent l'urgència que en tan importants qüestions reclama el senyor Cierva, i aquesta és la hora en que la discussió dels projectes s'ajorna.

A l'Ateneu de Madrid, el senyor Vernis, professor d'Economia a Salamanca, ha fet un estudi dels projectes de Foment, afirmant que l'aproveïment dels mateixos equivaldria a la ruïna d'Espanya, ja que ells no guarden equació amb l'economia i els negocis del país, com en el plan d'En Cambó, sino únicament amb el dividend dels accionistes.

El diumenge el senyor Vazquez Mella donà una conferència al Teatre Goya, de Barcelona. I la mateixa nit, el senyor Puig i Cadafaleh es posava en contacte amb el poble per a explicar la marxa ascendent de la Mancomunitat.

Les eleccions de diputats provincials desporten poc interès arreu, excepte a Catalunya, on són eleccions per a la Mancomunitat més que per a les Diputacions. Unicament al Districte de Balaguer s'ha fet aplicació de l'article 29. En els demés, hi haurà lluita el proper diumenge.

Al Marroc han tingut les nostres tropes una topada sagnant amb moros. Sembla que hi ha hagut baixes per les dues bandes. Hem ocupat una posició més.

La situació de Barcelona tendeix cap a la normalitat en matèria de seguretat pública i d'ordre material. Encara, però, dos nous atemptats hi hagueren la darrera setmana.

La crisi industrial es fa cada vegada més intensa a Catalunya, tant pel reflexe de la crisi mundial, com per la poc afortunada política financiera del Govern, que no té en la seva actuació cap norma ni directiu. Ja és veuen pels carrers grups d'obriers pidolant almoïna, i ja no hi ha vagonets ni peticions de millora.

Potser si que vindrà la pau social. Però no és això com nosaltres la voldriem. ¡Deu ens guard de la pau dels cementiris!

ESPANYA ENFORA

Per primera vegada des de 1914, l'any funest del començament de la guerra, les relacions entre Alemanya i França semblen suaus i amistoses. I diem semblen, perquè, en el fons, no ho són, ja que gairebé la premsa alemanya en totalitat censura l'actuació del Govern Wirth, que és qui ha portat aquest punt dolç els contactes amb França. Però les circumstàncies s'imposen i el Gabinet Wirth és, ara com ara, l'únic possible. Conseqüència d'això, es paguen les indemnitzacions de guerra, es desarmen les milícies alemanyes, etcètera. ¿Fins quan durarà aquest estat de coses? Creiem que fins al precis moment en que els partits que avui no el veuen amb simpatia s'atreveixin a fer cara al Govern alemany perquè l'estat del món els ho permeti. Així ho recelen, i amb fonament, quasi bé tots els diaris francesos, extranyats de tanta suavitat per part de uns i altres. I si fins es parla de l'admissió d'Alemanya a la Societat de les Nacions!

A Silèsia hi regna una pau momentània.

Anglaterra segueix en l'estat d'intranquil·litat ben manifesta que no l'ha deixat en tota la postguerra. La qüestió d'Irlanda no troba solució. A Egipte tampoc hi ha pau. La vaga minera no ha estat resolta, malgrat tots els esforços del primer Ministre anglès. La crisi industrial és tan extensa que es parla de quatre milions d'obriers en atur forçós. Com es veu, qüestions nacionalistes, qüestions obreres, qüestions econòmiques; totes en una bullida intensa i simultània.

La Cambra de Representants dels Estats Units ha aprovat una moció del President Harding demanant la reunió d'una Conferència internacional (per a la qual ha aprovat ja un pressupost de despeses) a fi d'estudiar el problema de la reducció dels armaments de les nacions, que tan gravosament pesen en l'economia de tots els Estats moderns. Al costat d'això, però, els Estats Units n'paren un moment en la construcció de vaixells de guerra.

A Rússia ha sigut nomenat el comissari Rikow substituït d'En Trostky en el Consell Suprem del Treball i de la Defensa. ¿Significa això que el règim li ha arribat l'hora de la posta? També es parla de la sublevació de tropes roges. Però és tan enigmàtic tot el que ve d'aquell país!

El Príncep hereu del Japó segueix passejant per París. ¿Quines derivacions diplomàtiques se amaguen en aquest viatge?

ONESELF.

CATEQUISTICA SOCIAL

EL DRET DE PROPIETAT

10.—¿COM IMPUGNEN ELS SOCIALISTES EL DRET DE PROPIETAT?

Dient que en una societat organitzada a base d'un règim de propietat privada es fa impossible que el home que treballa se li dongui íntegre el producte del seu treball. Això esdevé perquè dintre un règim de propietat, una bona part de treballadors inevitablement han de treballar a compte d'altri, i aleshores, inevitablement també, són víctimes d'una expoliació. Aquesta no pot desaparèixer sino traspasant al domini de l'Estat la propietat de tots els medis de producció. Quan l'Estat arribi a ésser amo de tots els medis de producció, diuen, ell repartirà a cadascú els més escaients, i distribuirà després equitativament els productes, sense expoliació de cap mena. Mentre això no vingui, mentre el qui treballa hagi de treballar amb capital d'altri i a compte d'altri, l'expoliació és inevitable.

11.—¿PER QUE, SEGONS ELS SOCIALISTES, LA PRODUCCIO CAPITALISTA IMPORTA INEVITABLEMENT L'EXPOLIACIO DEL TREBALLADOR?

Els socialistes—seguint a Carles Marx, pare del socialisme científic—distingeixen en les coses dues menes de valor: el valor d'utilitat i el valor de canvi. Per valor d'utilitat entenen l'aptitud que té una cosa per a ésser aplicada a la satisfacció de les nostres necessitats. Per valor de canvi entenen l'aptitud que té una cosa per a ésser canviada amb altres en el comerç.

El valor d'utilitat prové de les qualitats físiques, naturals o artificials, de cada cosa. És distint per a cada classe d'objectes: una és l'utilitat de l'aigua; altra la de la tela; altra la d'una casa, etc. Mirant el valor d'ús, o d'utilitat, moltes coses no són substituïbles per altres d'altre gènere; perquè no són aplicables unes a satisfer les necessitats que poden satisfer les altres.

El valor de canvi no prové de les qualitats físiques. En dues coses de molt diferents qualitats trobem moltes voltes el mateix valor de canvi. Es venen al mateix preu: són equiparables i substituïbles, i això vol dir que el valor de canvi és quelcom comú a totes elles; quelcom, per altra part, que no és pas la seva utilitat, ja que coses de màxima utilitat, com l'aigua ja citada, tenen no més un preu mínim; al revés, altres coses de molt preu en el mercat són de molt petita utilitat per a satisfer les necessitats de la vida.

Aquest element comú a les coses, independent de les seves qualitats naturals, que les fa susceptibles d'ésser canviades unes per altres en el comerç, i al qual elles deuen el seu valor de canvi, no és altra que el treball que porten acumulats. El treball és, doncs, la font del valor de canvi d'una cosa. Un objecte qualsevol val més o val menys, té major o menor preu, segons la quantitat major o menor de treball que costa la seva obtenció.

Doncs, ara,—diuen els socialistes—veieu el que passa en un règim de producció a base de propietat. El treballador no pot treballar amb instruments de treball seus, ni sobre sobre matèries seves, ni a compte seu. Ha de treballar amb instruments d'altri, sobre matèries d'altri, a compte d'altri. Ha de vendre la seva força de treball a un amo o propietari. Amb el treball que ell ha venut a l'amo va produint valor. Com més treballa més en produeix. Amb un treball, diem de quatre o sis hores diàries, produeix ja un valor equivalent als seus gastos de sosteniment, que és el que l'amo li paga. Perquè el salari, inevitablement, mai passa del equivalent dels gastos de subministre de treballador. Li paga l'amo, doncs, el que produeix en quatre o sis hores... i el fa treballar vuit o deu o dotze, totes les que pot. Veus aquí l'expoliació.

Així per via de despullament, a l'obrer, del seu producte, es comprenen les grans acumulacions de riquesa en mans del propietari, que sense això foren impossibles. Fins aquí la teoria socialista de la formació iniqua de la propietat i del capital, tan enlluernadora com falsa.

Defensa il·lusòria

Acabava de llegir, amb tristor, el llibre de Fagnot que fa el resum històric del sindicalisme anglès de 1799 a 1902 (1), i em venen els telegrams de Londres d'abans d'ahir (1 de Juny), explicant el desastrós estat de l'actual vaga de minaires, a augmentar la meua desolació. Doncs, ¿com és possible que durant cinquanta anys gent de bona fe, gent sincera, i cristiana, hagi parlat i encara parli dels sindicats obrers com a fórmula social d'equilibri, de benestar i de defensa? Que revolucionaris i anarquistes propaguin el sindicalisme des del punt de vista d'ells, és cosa lògica, però que el prediquin els conservadors, ni que sigui sota una forma «*bien entendida*», però amb caràcter d'associació de resistència, es a dir de lluita pels salaris mitjançant dret de vaga, no ho puc pas comprendre.

Es més, crec que és mon deure predicar en contra. Pel bé que vui als obrers, pel bé que em vui a mí mateix, assalariat que soc i carn d'obrer, considero que és ma tasca desfer la il·lusió de que l'obrer, en sindicant-se és fortifica. No. L'obrer és feble abans, i feble *malgrat el sindicat*. Els aventatges immediats que obté, no serveixen més que per a engrescar-lo i precipitar-lo a la ensorrada definitiva. Això en punt a reivindicacions materials: en quant a valors morals, la ensorrada comença al primer dia.

El tradeunionisme anglès ha sigut pres, justament, en model de sindicalisme «*bien entendido*». Doncs bé. La seva història, escrita per ploma simpàtica bé que imparcial, (resum de la obra coneguda de Sidney Webb) mostra amb glacial positivisme, aplicat a les associacions obreres de la Gran Bretanya el mateix procés alternat de períodes d'ufana seguits de cruels desfetes acompanyades d'hiverns de silenci, que constatarem a l'història del sindicalisme català.

Cert, al actiu de les Trade Unions hi han puges de salaris, reducció d'hores, lleis obreres, mutualitats, però també un passiu negre, que balanceja amb resultat advers. Aquelles associacions obreres formidables, tipus i exemple clàssic, malgrat les xifres fabuloses dels capdals en caixa, malgrat el nombre fantàstic dels seus adictes, son impotents contra tres enemics: Primer. El lockout patronal, que acaba, d'una manera invariable, matant el sindicat obrer; Segon. La crisi econòmica, causa primera de la misèria dels

treballadors contra la qual la força sindical val tant com zero; Tercer. Les vagues de llarga durada, que escuren la caixa sindical i arruinen l'obrer individualment i col·lectiva.

I no son pas aquestes soles les causes de fallida del instrument de defensa obrera denunciades per l'experiència anglesa. Hi ha les guerres intersindicals que afebleixen moralment els organismes i preparen les derrotes. (N'hem vist ara un cas notori: la sorollosa ruptura de la Triple Aliança de miners, ferroviaris i obrers de transports el dia 15 d'Abril últim, en fer-se enrera les federacions dels dos últims oficis de la decisió de vaga dels primers que encara dura). Hi ha l'incompatibilitat sindical en temps de crisi, amb les discussions sobre el límit professional (els obrers d'un ofici en atur forçós busquen treball d'altres oficis, impeding-ho el sindicat d'aquests altres). Hi ha els sindicats grossos o lliures, que també a Anglaterra funcionen (vegis el llibre de Roussiers, (2) aon parla de la Free Labour Association, protegida pels patrons). Amb l'ajuda dels «lliures», els patrons metal·lúrgics l'any 1897 guanyaren un lockout contra 30.000 obrers, que durà sis mesos i mig i feu gastar a aquests més de setze milions de francs.

Hi ha que, quan els sindicats son «*bien entendidos*» és natural que s'els atribueixi la responsabilitat dels danys causats per una vaga declarada judicialment injusta, com és el cas del plet de la Cia. de F. C. de Taff Vale, contra la federació d'operaris miners: aquesta última va ésser condemnada a pagar un milió de francs per reparació dels perjudicis causats per la vaga de 1899.

Si d'això s'en diu defensa obrera, cal confessar que és tan cert el perill d'usar aquesta arma com dubtosa la seva eficàcia. Jo no sé si tenen raó, o si no en tenen, els minaires britànics. Vull suposar que sí. I m'esfereix pensar que, si acaben perdent la vaga que feia, el 1 de Juny, seixanta un dies que durava, no solsament hauran de suportar per força la reducció de jornals que els patrons sembla que imposen, sinó que en la resistència hi hauran, com vulgarment es diu, deixat els dits. Aquell telegrama del dia 1 ens porta una nova que fa estremir: «Les caixes de les societats obreres van eixugant llurs cabals, fins al punt que un Sindicat local ha venut la biblioteca, que contenia molts milers de volums per a atendre a l'auxili dels seus afiliats» (Premsa del 2 Juny).

Una societat obrera que es ven la biblioteca per donar menjar als associats, això es te

(1) Le Syndicalisme Anglais. Paris, 1903. (Bibliothèque socialiste).

(2) Le trade-unionisme en Angleterre. Paris 1897.

rrible, es dramàtic, no fa? Doncs encara du el mateix telegrama altre paragraf més dramàtic i terrible.

Diu: «Les Companyies de ferrocarrils comencen de transformar les fogaines de les locomotores per a emprar olis pesats en substitució de la hulla».

Es el «*Lasciate ogni speranza*». Perquè tota la defensa obrera s'aguanta sobre el postulat de que el treball de l'obrer es necessari en el mercat. Però quan el producte està reemplaçat per un succedani, llavors, producte, treball, obrers, reivindicacions i sindicats, tot s'en va a la fallida.

No enganyem, doncs. No diguem a l'obrer que la sindicació es la seva defensa. Que es la seva emancipació, la seva millora, el seu benestar... Diguem-li, o millor dit, no li di-

guem res a l'obrer. Es amb el patró amb qui hem de parlar.

Diguem al patró que l'obrer, quan està sol, quan es isolat, està indefens, però que quan s'associa, quan es syndica, està *indefens també*. Que l'associació obrera, o es un instrument revolucionari, o es un mecanisme il·lusori i và. En el primer cas, paga les conseqüències el país sencer, en el segon cas, son els obrers les víctimes d'una il·lusió que tot-hom, per desgracia, els ajuda a fomentar, i ningú a esvaïr.

Diguem al patró que fins que ell, *ell personalment*, es preocupi, d'una manera *seriosa i constant*, de la sort i benestar *dels obrers de casa seva*, duraran els sofriments d'aquests i el perill públic.

R. RUCABADO.

Pobra dona!

Aquests darrers dies, els aficionats qui han tingut mitjans i lloc, han pogut admirar els triomfs escènics d'una actriu qui sembla haver desafiat els anys, vencent-ne les seves inevitables conseqüències.

Aqueixa persona, pels seus mèrits artístics, ha assolida durant prop de tres quarts de segle, una nomenada i una gloria que nosaltres som ben lluny de pretendre regatejar-li, perquè sense un extraordinari talent, sense unes qualitats excepcionals que cal reconèixer-li, la fama universal no la hauria coberta de llorers; i molt menys ara a les seves velleses i fins quan un deplorable contratemps la privà de un dels membres més indispensables a les taules; i, malgrat la vellesa, malgrat la desgracia, ella triomfa, ella venç, perquè ella té talent i art indiscutibles.

Això estavem pensant, i ens deiem, a guisa de corolari: Pobra dona!; i qualsevulla qui hagués penetrat el nostre pensament hauria pensat: Aquest és boig! Dir pobra a una dona la vida de la qual és un seguit triomf, una continuada glorificació, una garlanda de loances; una dona qui no té res de pobra en el sentit material de la paraula! Aquest és boig!

I nosaltres seguirem pensant, i adhuc dient: Pobra dona! Quina llàstima tan gran que un talent així immens, que unes qualitats talment excepcionals, al cap d'avall de una vida tan llarga i tan forta; d'una vida tan viscuda, no li hagin servit de res més que d'una gloria tan frèvola, tan trista, tan falsa, con la de les taules de l'escenari! Ah, si aqueix cor tan gran i tan generós d'artista, s'hagués enfocat devés la Bellesa, en comptes d'ésser per complert lligat a les pseudo-belleses mondànals! Fins a quin punt no hauria pogut abrindar-se de vera amor, i quina uno fora la gloria que hauria pogut donar a Aquell qui n'és l'únic digne! Quin estol d'ànimes no Li hauria portat, enceses pel foc que ella hauria espurnejat arreu! I ara... *quid prodest?*

Ben lluny de nosaltres volguer penetrar en l'interior d'aqueixa persona ni de ningú. Tal vegada el seu esperit sigui un sagrari, i certament que ens alegrariem de tot cor que així fos; nó; res de pretendre escorcollar cap consciència; abastament tenim feina amb la nostra pròpia; però no per això podem estar-nos de recordar que el mateix drama que a Barcelona ha representat, segons hem llegit a la premsa és d'un argument tan trist, tan sepulcralment trist per a les ànimes cristianes, que, meditant en qui n'és el protagonista (ella); quin paper hi representa; el talent que brilla en son front, e cor gran que li bat dins el pit, l'ànima ardenta qui viu dins aquell cos octogenari, ens ha vingut al pensament, i de ell a les puntes de la ploma, aquesta frase en la que, cregueu-ho, hi ha fonda recança: Pobra dona!

VERAX.

L'atracció de la ciutat

No hi ha com la vida de poble per a viure amb el cor ple de pau, diu Mossen Ramon al jovent que vol emigrar a llunyes terres. Mossen Ramon ama el seu poble i la pau i soletat de les muntanyes.

Ja fa molts anys que el feren rector, i d'ençà d'aquell dia no s'ha preocupat mes de la ciutat turbulenta i agitada.

El seu poble es al cim d'una muntanya. L'església es al bell mig d'un escampall de cases colrades com espigues. Mossen Ramon es donat a la contemplació de la natura. Ara que el temps és bo i l'herba verdeja en els prats i els arbres son esponerosos, el cor li bat fortament dintre del pit.

De bon matí obra de bat a bat la finestra de la seva cambra, i contempla meravellat les belleses del paissatge. L'aire fresc del matí el fa respirar amb delícia. Els aires son plens de remors i de perfums. El cel blaveja lleugerament i la boira que planava damunt de les muntanyes va esvaint-se com lleu fumerola.

Els arbres son verds com si acabessin de florir i l'herba flonja es molla de rosada. Els ocells es deixonden i xisclen estenen les ales sota del cel puríssim. Oh! quin goig, diu Mossen Ramon. Sembla que vegi el mon per primera vegada. Senyor! que heu estat generós amb els homes! Totes aquestes meravelles les heu fet per mí i pels meus germans! La terra es bella perquè ha sortit de les vostres mans.

L'escolanet ja l'espera a la sacristia. Mossen Ramon es revesteix i diu la primera missa. A l'església no hi ha sinó unes quantes velletes. Un raig de sol penetra per un dels finestrals policromats, i damunt les lloses del temple s'hi veuen pinzellades de múltiples colors.

Un cop acabada la missa, Mossen Ramon, visita els malalts i els hi porta el consol de les seves paraules confortadores. On hi ha uns ulls que ploren hi acut sol·licit. Es el consol dels pobres. Un poc apartat del poble hi ha un mas de molta anomenada. La mestressa és malalta. Fa uns quants anys que el seu marit morí i ara viu amb un fill seu, bon xicot però un xic eixelebrat. Mossen Ramon la visita cada dia. Quan el veuen les oques blanques, allarguen el coll, mouen les ales, i fan una gran cridada. De vegades les mes atrevides persegueixen el pobre Mossen Ramon, hi ha de sortir la masovera, una dona roja de galtes i de braços molsuts, a aturar les seves escomeses. Ei! els hi diu, malestrugues, no el coneixeu encara el senyor Rector!

I fent una gran riallada, arrenca a correr i empaïta les oques baladreres.

Mossen Ramon visita la malalta, en el seu llit de dolor, i l'aconhorta. La pobra velleta agraeix els consols del senyor Rector, que també es vellet com ella, però fort com un roure. Un cop ha vist els seus malalts i ha enllestit els quefers propis del seu càrrec, s'entrega a la contemplació de la natura. Davant mateix de l'església hi ha un caminóvorejat de violers i d'herbes remeieres.

Aquest caminó mena a una font, la més estimada dels pastors. Mossen Ramon hi va cada dia. Abans d'arribar-hi hi ha uns prats atapaits de pollancre. L'herba es fina, flonja, verda, humida... Les vaques fent dringar els esquellines hi pasturen reposadament. Quan algun vianant travessa els prats, s'aturen, alcen el cap enorme, i miren amb els ulls immovils. Mossen Ramon no tem les vaques, perquè sap que son manyagues. En arribar a la font ja hi troba dos o tres bailets. Aquests bailets de les grans muntanyes, que tenen els ulls dolçament clars, i parlen vergonyosament. Mossen Ramon els tracte amorosament i els alligona. Aquests infants que no tenen altres amics que les vaques, els arbres i els ocellics, se l'escolten amb la boca badada.

D'això la gent mundana en diu soletat, exclama Mossén Ramón. I esten la mirada per damunt de les serres i dels camps, i la seva ànima s'omple de llum. El silenci de la muntanya el corpren. Sent un benestar tan dolç en mig d'aquella boscuria, d'aquella soletat que no és soletat, que li sembla que l'esperit ha deixat ja el cos que l'oprimia. Passa un nuvol blanc, inflat, cotonós, voleiant com una vela desplegada... El sol s'obscuraix, però de seguida torna a triomfar la llum.

Quan es disposava a tornar a casa, troba En Jaume, el fill d'aquella velleta malalta.

—On vas tan concirós?—li diu el senyor Rector.

—Que Déu vos guardi,—respon En Jaume. Estic molt preocupat; ja fa temps que em furga pel cervell una idea que no sé si es bona o dolenta.

—Parla, Jaume, que penses fer?

—Anarme'n del poble. Ja estic cansat de viure en mig de pastors i camperols.

—¿Qué dius ara? I on vols anar?

—A ciutat, a la gran ciutat, a viure feliç com els demés homes.

—Creus tú que la felicitat es troba a les ciutats? Ah! Jaume, com t'enganyen les il·lusions i la fantasia. Qué faras a la ciutat? Aquí no es coneix la febre que consum i mata els homes. A ciutat viuràs barrejat amb

gent de tota mena, en mig de plaers i d'alegries, però la felicitat cada dia la veuràs més lluny de tú. No sabeu el mal que feu deixant els pobles, els que podeu treballar pel seu engrandiment. La ciutat no et necessita i aquí en canvi hi pots fer-hi mot de bé. El brill de la ciutat us sedueix i deixeu abandonats els camps i les masies. Veste'n, Jaume, i et penediràs d'haver-te'n anat. On la trobaràs aquesta pau?

—Aquesta quietud m'ensopeix. Es el silenci de la mort.

—No; és el silenci de la vida. Mira les llavors com germinen i com creixen els arbres i com remoregen les fonts i com canten els ocells. Ah! Jaume, no et diuen res aquestes muntanyes?

—No; no em diuen res.

—Ves, doncs, darrera d'aquestes muntanyes a cercar la felicitat i ja em diràs si la trobes.

Des d'aquell dia no parlà més a Mossén Ramón de la seva partença. La seva mare anava cada dia agreujant-se. Un dia li va dir: fill meu, la meua hora és arribada. Avisa el Rector; vui que la meua animeta vagi al cel. El senyor Rector hi acudí a oferir-li els auxilis de la religió. Les oques blanques varen ser tancades per a que no avalotessin. La malalta rebé Jesús sacramentat, tota enfevorida i tremolosa d'emoció.

La gent del mas plorava. La masovera feia grans sanglots i s'aixugava els ulls amb el davantal. A la matinada finà com un ocell.

A tot el poble hi hagué una gran consternació.

Mossén Ramón fou el primer d'acudir-hi. Trobà En Jaume plorant com un infant. Encara vols anar-te'n?, li preguntà.

L'acompanyà a la finestra i li digué:

—Veus, en aquell clos, en mig d'aquells xiprers altíssims seran servades les despulles de la teua mare. En aquell mateix clos hi ha també les cendres del teu pare i les dels teus avis. En aquest llit vas naixer tú i ara hi ha mort la teua mare. Veus aquell crucifix: abans de morir el teu avi el besà moltes vegades i un cop mort el tingué damunt del pit. En aquella cadira de braços el teu pare hi passà la seva malaltia. En cada pedra d'aquesta casa hi ha un record i una llegenda. Encara vols més tresors? No t'en vagis, Jaume, i venera la memòria dels teus passats. Fes produir els camps, dona pa a la teua gent, engrandeix la casa i entrega la gloriosa als teus fills.

En Jaume, emocionat, no pogué dir una paraula. S'agenollà i besà amb gran emoció la ma arrugada de Mossén Ramon. —CIVERA.

Gloses transcendental

L'EMOCIÓ

Jo afirmo que el moment culminant de les coses està en la seva suprema emotivitat. Per això és perdre el temps captenir-se de tot allò que pren un caràcter de normalitat treballosa i ensopida, i el temps és or, i ara l'or té una bona prima.

Aquesta afirmació meua la vull demostrar amb exemples, amb casos pràctics que ens faran una regla general. Algú us dirà que son excepcions, però jo asseguro que llur número munta per dessobre de les excepcions de qualsevol regla d'ortografia (que és sempre la menor quantitat de principi sostenible).

Primer exemple: Agafeu el diari i us trobeu amb un discurs que omple tres llangonisses de prosa atapaïda. Badareu si el llegiu tot; tot l'interés el tindreu recollit en aquells capdevalls de paragrafs que el periodista ja ha tingut cura d'acotar amb, *ovació, grans aplaudiments*.

Exemple segon: Aneu a una correguda de bous (no ho recomano). La festa es destrena ensopida, algún olé perdut; però de prompte un xiscle esglaiador us deixonda: Un torejador que s'acostat massa al brau, ha sigut agafat. Allí hi rau l'emoció.

Exemple tercer: Al Congrés es discuteix un projecte de llei; els diputats rondon pels passadissos, els ministres badallen. En Prieto fa un xisto (riallada general); altre orador pronuncia un discurs apel·lant el sentiment patriòtic, de tons i espatecs enlairats i brillants (els diputats a peu dret aplaudeixen, després maseguen a abraçades el perorai-re). ¿Digueu-me si no es malesmerçar el temps prestar atenció a l'articulat de la llei, si amb allò ja n'hi ha prou per aprovar-la?

Quart exemple: La qüestió social s'agreuja; en nom de la llibertat del treball uns homes coaccionen i maten companys, patrons, altres homes; després aquests reaccionen i s'entaula la guerra civil. Si anem a cercar l'acció de la justícia, l'evolució de lleis endegadores, hi estarem molts dies. L'emoció és la pràctica; mirarem cada dia al diari quants n'han caigut d'una banda i d'altra, farem números i sabrem a punt fixe quan s'hauran acabat els crims i l'agitació. I el dia que no trobem un atemptat, d'un color o altre... llavors sí que la cosa va malament.

Podria multiplicar els exemples, però ja n'hi ha prou. Sentem, doncs, la conclusió de que emoció val tant com estalvi de temps, i que el temps es or, com diuen en anglés els anglesos.—Juli VILA.

Comunisme

Ni en la doctrina ni en els fets, porta res nou el comunisme. — A Rússia no hi ha comunisme.

El comunisme ha alcançat un gran predicament en els darrers anys. En tots els Estats del món han nascut partits comunistes, i arreu es publiquen diaris defensors d'aquelles doctrines. L'exemple de Rússia ha servit d'estímul a molts caps exaltats, que no han sabut veure que a la República dels Soviets no hi ha veritable comunisme, i que no han volgut conèixer que aquell moviment es desenrotllava degut a les condicions especialíssimes en que vivia el poble a l'antic imperi dels Czars.

I ens han exalçat el comunisme, i ens han cantat les excel·lències del mateix com d'una fórmula nova d'organització de la societat, essent així que el comunisme, de fet, és el sistema propi de tots ls pobles primitius, i doctrinalment té antecedents inagotables en l'història de la literatura social i política, i fins i en el camp experimental dels assaigs.

En el que es refereix a la literatura, sols cal recordar que des de la República, de Plató, son nombrosíssimes les exposicions d'utopies comunitàries, per exemple les de Tomàs Morus, De optime reipublica statu deque nova insula Utopia (any 1526); Campanella, Civitas Solis (any 1607); Harrington, Oceana (any 1657). I passant a temps més acostats als nostres, podem recordar entre moltes altres obres, les de Babeuf, cap de la conspiració «Les Égaux» en temps del directori francès, i que publicà: Conspiration pour l'égalité, (Tribun du Peuple, núm. 35); Buonarrotti, Conspiration pour l'Égalité dite de Babeuf; Godwin, An enquiry concerning political Justice; i per damunt de tots, els celebrats Robert Owen i E. Cabet, autor el primer de News views of Society (1812) i Revolution in the mind (1850); i autor el segon del famós Voyage en Icarie (1820). I tocant ja a nosaltres, no tenim necessitat de numerar els llibres de Thomson, de Adlers, de de Sombart, etc.

I en el camp de les experimentacions, quiscun d'aquests autors ho és també d'assaigs absolutament fracassats en mig de la més esclatant immoralitat i del més horrorós despotisme. ¿Caldrà recordar l'història de «Les Égaux», de Babeuf, de la «New-Harmony», de Owen, i dels icarians a l'Estat de Iowa (Estats Units)?

Res nou ens ha portat, ni en doctrina ni en fets, els comunistes actuals. Ens podran replicar que el cas de Rússia, d'un Estat tan extens i tan fort, comunista, no s'havia encara presentat a l'història. I això seria veritat, si veritat fos el comunisme ras. N'hi ha prou en passar els ulls per la constitució de la República federal dels Soviets, aprovada pel Congrés III francès del mateixos, per a veure que allí no hi ha comunisme ni cosa que s'hi assembli; i que allí subsisteix, i ben fortament, la propietat privada, ja que quedaren sense confiscar les finques urbanes, les petites finques territorials dels soldats i cosacs, les rendes dels títols fins a 25,000 rubles per tenedor, els dipòsits de Caixes d'Estalvis, grans extensions de propietat rústega, etc. Apart de que, del cos de Rússia no és possible encara deduir-ne conseqüències perquè no es tracta d'un estat de coses consolidat.

I, probablement, no es consolidarà mai en la forma comunista, ja que, com diu el Professor Gide, el comunisme és una teoria «absolutament quimèrica»; la seva realització «no ha estat possible més que en els orígens de totes les societats».

Es pot, tot lo més, arribar-ne a la realització en societats petites, ja que en els Estats Units n'hi ha que porten un segle d'existència. Però no es podrà anar mai més enllà, ja que aquestes societats obtenen un èxit molt relatiu, primerament perquè són molt petites; i segonament, perquè estan sotmeses a una disciplina molt dura.

El comunisme en gran escala, no ha existit mai al món. I allí on s'ha intentat implantant-lo com a Rússia, ha degenerat en tirania per dalt, i en misèria per baix.

I si no ique ho diguin el llibre prologat de En Turati, a Itàlia; l'informe dels representants de ls «Trade-Unions angleses»; i les notícies que tan abundantment van suministrant-nos els socialistes espanyols amb en Ferran de los Rios per capdavanter!

Josep M. GICH.

No més amb que la quarta part dels habitants de Barcelona donessin deu cèntims setmanals per a l'Hospital de la Santa Creu, podria sostenir-se aquest i accomplir la seva missió sense penúria.

ELS CORRUPTORS

—Els patrons son uns brètols i exploten al obrer. Nosaltres artistes ens posém en tot i per tot al costat del proletari.

—Sí, noi. I hem de pendre una iniciativa en pro del poble que pateix. ¿Qué podem fer per a l'obrer?

—Ja està dit. Farém una revista pornogràfica... per a que es diverteixi.

L'escola bolchevista

Cada vegada que fan informacions els que retornen de Rússia, sabem coses noves. Decididament la República dels soviets és la felicitat del poble. Els nostres comunistes hi haurien d'anar a viure i així segurament es convencerien que a realitat és molt lletga. Planyem els pobres obrers que han de sotmetre's a la tirania d'En Lenin. Si aquest senyor segueix exercint autoritat, Rússia es convertirà en un manicomí. Que esperen els partidaris del comunisme, per a convence's que es una doctrina antinatural que portarà la ruïna a tots els pobles de la terra! Un mestre suis, nomenat Hector Nicole, que fins ara havia residit a Rússia, ha tornat d'aquelles terres abrindades de passions i d'odis, molt desil·lusionat. «L'Alsace Française» publica unes notes que reproduïm.

«Els comunistes—diu—les han emprès amb els nois d'estudi i d'una grapada han anorreat tots els principis pedagògics admesos arreu. Les experiències de molts anys, les veritats més elementals de la psicologia humana, tot això son cançons. Amb un fervor quasi místic, han procedit «a priori», implantant fórmules abstractes, a les quals s'ha d'emmotllar la realitat, costi el que costi.

De 4 a 8 anys, els nois, a estudi, juguen, canten, dibuixen, fan el que volen. De 8 a 13, ingresen a l'escola soviètica de treball de primer grau. Res d'escoles de comerç, d'oficis, d'arts; son crims contra la santa igualtat. No hi ha més que un sol tipu d'escoles, amb classes mixtes. Res de directors, de professors, de mestres de cap mena. Els decrets de 1918 proclamen la supressió de «tota coacció», dins de l'escola: ni exàmens, ni notes, ni fixació de treball. Els nois entren a les classes com en una botiga, la gorra posada, fumant, sense llibres, ni llibretes, ni papers. I passen de la una a l'altra, segons els sembla bé, sense por que ningú els renyi.

L'aplicació més integral d'aquests principis va ésser feta al barri de Kamoïnsky, a Moscou, on hi ha el comissariat d'instrucció. Els companys Pozner i Poliansky deien als nois: «—Voleu escoltar? Escolteu. Voleu cantar o ballar? Canteu i balleu».

El resultat va ésser un desorde tal, que l'any 1919, per ordre del mateix comissari, les escoles d'aquell barri van ésser tancades.

Està prohibit als «treballadors» escolars fer treballar els nois. Un d'aquells va ésser severament amonestat per l'abús d'haver fixat als nois una feina a fer a casa.

Quan parreu amb un noi, us diu:

—De què serveix estudiar i aprendre? Els que no saben res ocupen els primers llocs, i, en canvi, els instruïts es moren de fam.

Per altra part, com estudiarian si no tenen ni un llibre, ni una llibreta, ni un mapa, ni un instrument? El paper és destinat a la premsa de propaganda i no als llibres.

Un professor rus deia a M. Nicole:—El sistema bolxevista porta directament i amb molta pressa a l'estat salvatge.

Ja ho veiu quin pervindre més trist per a la pobre Rússia. Si els infants reben una instrucció tan migrada i son alligonsats per gent indocta, que voleu que facin demà que siguin cridats a la vida del progrés i del treball? Pobres infants! Ells pagaràn els pecats dels pares! Ja ho heu llegit: el sistema bolxevista porta directament i amb molta pressa a l'estat salvatge. Val la pena de fer revolucions i de pertúrbar la vida econòmica dels pobles, per implantar un règim que condueix a la barbàrie! Es natural que l'home lluiti per a portar un perfeccionament a la societat, però no es compren que hi hagi gent que treballi pel triomf d'unes doctrines que la realitat amb tota la seva cruesa ens demostra que son contraries al progrés, a la llibertat i a la civilització. No ens deixem, doncs, enlluernar per les il·lusòries aventatges comunistes i esmercem les nostres energies per a conseguir un règim de pau, de progrés i de justícia.

J. C.

**Aquest número ha
sigut passat per la cen-
sura gubernativa**

ELS LLIBRES NOUS

PREQUEM ALS AUTORS I ALS EDITORS QUE VULGUIN QUE DONEM COMPTA DE L'APARICIÓ DE LLURS LLIBRES EN AQUESTA SECCIÓ, QUE ENS REMETIN UN EXEMPLAR.

CONSEJOS INDUSTRIALES MIXTOS.—Oficina de Publicaciones de la Asociación del Trabajo. Establecimientos Gráficos A. de Martino.—Rivadavia, 1529, Buenos Aires.

Aquest fascicle és una recopilació de les notes canviades entre el Departament Nacional del Treball, de la República Argentina, amb motiu de la iniciativa d'un repartiment de questionaris en els que invitava a les entitats patronals a considerar la conveniència de la implantació dels Consells industrials del tipus Whitley.

En el text dels documents reproduïts s'hi troben sintetitzats clarament els principis a que responen els consells industrials susdits, que venen pregonitzats per personalitats eminentes del món industrial i que en els últims temps han sigut freqüentment portats a la pràctica.

M. John Rockefeller deia en un cèlebre discurs pronunciat en la Conferència Industrial celebrada a Washington en 1919: «Les relacions personals entre patrons i treballadors tan necessàries per a l'èxit d'una empresa, desapareixen de mica en mica fins arribar a ésser nul·les. Això ha portat el desacord, els rezelos, la desconfiança i moltes vegades, masses desgraciadament, l'odi, amb tots els mals que nostre règim industrial sofreix amb freqüència. La majoria dels conflictes, que sorgeixen entre el capital i el treball, neixen de la repugnància del un i de l'altre d'afrontar el problema des del punt de vista de la part adversa.

Un home que recentment consagrà el seu esforç a estudiar el problema industrial i que parlà amb milers d'obres de diferents indústries, creia, de bona fe, que lo que únicament reclamava el treballador era una puja de jornal. Al conèixer millor als treballadors, descobrí, que la verdadera reivindicació, no estriba pas en el augment dels salaris sino en la voluntat de un millorament de tracte reivindicant la seva humana consideració.

El restabliment de les relacions personals per mitjà de freqüents reunions i regulars confe-

rències, per a discutir en elles qüestions d'un comú interès, tals com les condicions d'existència i del treball són essencials per a restablir la confiança mutua, la bona voluntat i la cooperació. Les relacions personals, sots el modern règim industrial, no poden restablir-se sense la representació dels empleats en els consells de les fàbriques. La representació és el principi just, el principi vital, sense el qual no hi ha possibilitat d'empendre cap tasca regeneradora.

Els consells industrials mixtes tendeixen a la realització pràctica d'aquest ideal industrial modern, que tal volta alguns esperits pusilànims i plens de prevenció escoltin amb estupor al oïrlos de boca d'un magnat de la importància d'En Rockefeller. Limitats a les seves funcions pròpies, adaptats a les especials característiques de cada indústria, els Consells mixtes, en especial els del Whitley, contribueixen poderosament a aquest ideal d'harmonia i pacificació industrial.

Altrament el plan Whitley no ha determinat una forma estricta per a la implantació d'aquests Consells, deixant-la lliure per a que cada indústria, segons les seves peculiars necessitats, la fixi; no és tracta d'imposar res que estigui en pugna amb els interessos que tracta de servir, i per aquesta causa és que es limita a fixar les normes generals i a suggerir les condicions necessàries per a infondre un veritable esperit de confiança o cooperació. En general els Consells es componen d'un nombre indeterminat de membres designats per meitat per les organitzacions patronal i obrera, i del seu si s'escolleix un Comité Executiu encarregat de assegurar la aplicació de les seves resolucions. El President pot ésser, indiferentment, escollit entre els patrons o be els obrers, però el Vicepresident és elegit entre els delegats de la organització a la qual el President no pertany. Les resolucions es prenen per majoria dels membres presents. Els gastos van a càrrec de les organitzacions representades.

Formen part d'aquesta organització els Consells de Taller, que limiten la seva actuació a aplicar les resolucions superiors i dintre la seva esfera.

El folletó qual contingut exposem, publica també en apèndix, els antecedents d'algunes iniciatives patronals de la República Argentina, encaminades a la implantació dels Consells Industrials Mixtes; entre altres, la de la empresa de Ferrocarrils de Buenos Aires al Pacífic, que amotilla a les necessitats locals de la empresa la idea fonamental dels Consells Whitley.

F. MANICH.

D'ací d'allà

Ha sortit un periòdic que pel seu títol i el seu contingent, sembla que es publiqui exclusivament per als soldats.

Si aquest periòdic fos polític i no tingués altra finalitat que combatre les institucions i les autoritats, seria prohibida la seva publicació. Però ara no es tracta sino de fer passar l'estona i pervertir moralment els soldats, i aquesta perversió, desgraciadament, no és considerada il·lícita. Es llegirà aquest periòdic a les casernes, es comentaran els xistos i es celebraran les caricatures. La pornografia és l'origen de molts mals i per tant és necessari combatre les publicacions que no tenen altra finalitat que embrutir la gent.

No hi ha home més divertit que el diputat socialista senyor Prieto: Per una senzilla votació se li va ocórrer l'altra dia demanar el *quorum* a la Cambra de diputats.

A tothom li va fer molta gràcia. ¡Ves si per futeses com l'aprovació d'un trist contracte d'un Monopoli s'ha d'anar a parlar de *quorum*!

Discutint els nous aranzels s'esverava el marquès de la Cortina perquè es carrega fortament en algunes substàncies alimentícies de primera necessitat i retreia l'exemple del bacallà per al consum del qual hauran de pagar les classes necessitades 48 milions de pessetes anyals.

Això rai, que mengin pollastres o bé procurem que el bacallà es fabriqui a casa nostra, protegint així la indústria nacional.

Ha deixat de publicar-se «Espana Nueva», diari madrileny sindicalista les tasques del qual tanta perturbació havien dut.

I ara a molta gent li estranya que després de la campanya d'una llarga temporada no hagi deixat *nova* a Espanya, sino molt atrotinada.

R. I. P. i per molts anys.

El comte de Romanones es un polític d'una gran habilitat, que té una vivor que espanta i que es sacrifica per la pròpia pàtria fins arribar el dejuni... del Poder per tal de que el trobi bé de ventrell.

Ara està fent amb el Govern un xic de

benèvola comedia. Tant aviat us sembla que s'empipa com que l'amanyaga; avui li promet ajut i demà li nega, i així es treu bon profitet i s'augmenta la força.

Un autor dramàtic, encara més viu que el senyor Figueroa, sabem que està escrivint un pas escènic que es titularà: «Don Alvaro o la fuerza del sí, no.»

La República dels Soviets russa per tal de conseguir l'ajut dels governs burgesos ha ofert grans aventatges als capitalistes estrangers. Entre altres coses els promet la propietat d'una munió de hectàrees de terra a la Silesia i a l'antiga Rússia.

¿No quedem en que la propietat era un robo? Quina manera més discreta de dir lla-dres als rics de fora. En canvi els nacionals tan honrats, tan comunistes... i tan pobres!

Unes quantes senyoretes madrilenyes demanaren personalment, l'altra dia, als diputats i senadors, per medi d'una atenta exposició, la igualtat en els drets civils i polítics, supressió de les lleis que tanquen a les dones el pas a certes carreres, igualtat amb l'home davant el Codi Penal, formar part del tribunal del Jurat, investigació de paternitat, igualtat davant la llei dels fills legítims i ilegítims, llei suprimint la reglamentació de la prostitució, etc.

Firmen entre altres, aquesta exposició: la comtessa de Morella, Carme Burgos, Lucrècia Arana i infinitat d'escriptores i professores.

Una comissió presidida per la marquesa del Ter ha remés la petició al president del Congrés i al Govern i ha conferenciat amb molts diputats que li oferiren llur ajuda.

Que les dames demanessin aquestes coses tan... groixudes és compren fins a cert punt; mes les damisseles... és talment massa fort això.

Quan als diputats que han ofert la seva ajuda a la comissió esmentada, hem de creure que estaven de broma. ¡Els compartir els drets polítics amb una Lucrècia, posem per cas!

Si la petició anterior sura, ja veiem al Congrés plé de senyores diputades:

La Presidenta:—Té la paraula S. S.

Una de l'oposició:—Era per demanar el monopoli de la mateixa.

NOTICIARI

—Tingué lloc la anunciada Festa Mutual de Previsió Catalana, organitzada per la Banca Social de Previsió i Estimul de Catalunya, repartint-se en els deu districtes de Barcelona llibretes d'estalvi.

—En commemoració del septuagèsim aniversari de la fundació de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la revista del propi Institut ha publicat un notable número extraordinari, en el qual han col·laborat les millors firmes de la intel·lectualitat agrària de Catalunya. L'edició s'ha fet a dues tintes, contenint nombrosos gravats, entre ells els retrats de tots els il·lustres presidents que des de l'any 1851 fins el dia han tingut la direcció de la societat, i el d'altres personalitats agràries adherents a la més antiga entitat agrícola de Catalunya.

—El Centre Gremial d'Igualada ha commemorat l'onzé aniversari de la seva fundació amb una conferència pública en son estatge social. Parlaren els senyors Doménec Roselló, secretari del Centre Gremial, llegint la memòria corresponent a l'exercici de 1920. En Marcell Valls, president del mateix Centre, fent exposició del projecte de la Mutua d'incendis a implantar-se properament i En Josep Pintó, tractant sobre «La futura Federació Gremial Catalana», i el senyor Llopis, versant sobre el tema «L'organització i defensa dels detallistes, davant els actuals conflictes». Tots foren aplaudits, i a l'endemà se'ls obsequià amb un dinar.

—S'ha fet la distribució de les Biblioteques circulars establertes per l'Ajuntament de Barcelona per a les Escoles primàries, a dos escoles de caada-ú dels deu districtes de aquesta ciutat.

—Es que vulguin emigrar als Estats Units tinguin present que en el curs d'un any—1 de Juny 1921, a 1 de Juny 1922,—sols seran admesos allí 365 espanyols.

—La Comissió nacional de les Mutualitats Escolars ha fet la distribució de 157 associacions establertes en altres tantes Escoles públiques i la proposta per a establir el fons especial destinat a bonificacions individuals.

—La Colonia escolar de nenes que organitza la Reial Associació del Angel de la Guarda de Barcelona per aquest any, constarà de cent places i durarà cinc setmanes.

—La «Gaceta» publica una Reial Ordre relativa a la justificació de l'edat pels obrers d'ambdós sexes, fins a complir 18 anys. Disposa el següent:

«Primero.—Todos los obreros, varones o hembras, hasta cumplir los 18 años, están obligados a observar lo prevenido en el artículo 10 de la Ley de 13 de Marzo de 1900 y en el articulado del Reglamento de 13 de Noviembre del mismo año.

Segundo.—Los obreros nacidos en el extranjero acreditarán la edad a los efectos de las disposiciones citadas en el número anterior, por medio del acta o certificación de nacimiento suscrito por las autoridades civiles o religiosas del lugar del nacimiento y por la representación consular de España en la nación donde hayan nacido los obreros.

—Acaba de publicar-se l'*Anuari Estadístic d'Espanya*, corresponent a l'any 1919, que conté dates interessants.

—L'*Unió de Vinyaters de Catalunya* està d'acord amb les de Valencia, Aragó, Navarra i la Rioja, per emprendre una campanya de conjunt i molt forta per a salvar aquesta avui compromesa producció.

—El projecte de llei llegit pel ministre del Treball respecte a Colonització, consta de 49 articles i dues disposicions transitòries.

En aquells es regula l'aspecte jurídic-social de la propietat del sol amb mires a augmentar les famílies d'agricultors, a subvenir les necessitats de la vida i poblar els camps mitjançant el cultiu de les terres incultes i establiment de colònies.

Per al desenrotllament dels fins d'aquesta llei es crea un Institut Nacional de Colonització interior dependent del ministeri del Treball, que estarà constituït per un Consell una Comissió executiva i una secretaria general.

El president de l'Institut serà un ex-ministre de la Corona, i el secretari general un enginyer agrònom.

—S'ha llegit al Congrés el projecte de llei sobre colonització interior, que subjecte a co-de l'Estat i dels Municipis, i altres terres semblants, si que també declara finques colonitzables les ermes i mal treballades.

Una de les disposicions capdals del projecte, es la institució del patrimoni familiar per-petuo.

—El «Butlletí Oficial Eclesiàstic» d'aquesta diòcesis publica les instruccions del nostre

venerable senyor Bisbe respecte a la propera celebració de la Diada de la Bona Premsa.

Tindrà lloc el dia de la festivitat de Sant Pere. En totes les esglésies hi haurà comunions, aplicades al foment de la bona premsa, durant les Misses, sermons, plàtiques, inculcant els ineludibles deutes envers la premsa bona.

La colecta s'efectuarà durant les dites Misses, anunciant abans als fidels l'objecte de la capta.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
 Sis mesos 4 »
 Cada número . . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÒMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinaris y cirugía

Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
 DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.
 Entrada: ALSINA, 3.

INTERESSANTÍSSIMA

per a els senyors Rectors, propietaris, pagesos, i Sindicats Agraris, es l'obra del

P. CHALBAUD, S. J.

Sindicatos y Cajas Rurales

4.ª edició augmentada

Per demandes dirigir-se a

« ACCIÓN POPULAR »

Baix St. Pere, 1, 3 i 5

BARCELONA

ACABA DE SORTIR

LA QUARTA EDICIÓ NOTABLE-
 MENT AUMENTADA DE LA

Sociología Cristiana

DEL

Dr. Josep Llovera, Pbre.

UNICA A ESPANYA, COM A
 CLARA, COMPLERTA I CONCISA

SE VEN A LES PRINCIPALS LLIBRERIES I A

« ACCIÓN POPULAR »

PREU: 7 PESSETES

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

INDUSTRIA MARCA CATALANA DEPOSITADA

GRAN CERERIA DE ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

PRIVILEGIADO POR S.M.
2 Grandes premios

BLANQUEO de Ceras en grande escala
FABRICA de Bujías Estearicas y transparentes

GRAN CERERIA
ESPECIALIDAD en cirios, blandones, hacas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en CERAS PURAS DE ABEJAS para el CULTO CATOLICO, y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas procedencias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y transparentes, blancas y colores de todas clases y varios precios. Cirios y blandones estearicos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
 12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 **ANTONIO SALA** Barcelona
 Teléfono, 428. A.
 Se remiten notas de precios y catálogos, gratis.

804 (1) (46.71) Cat

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

UNA

VEGADA

ES LA

MELLOR

MARCA

“LA LECHERA”

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba México.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, México.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanita, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de África. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

FRANQUEO CONCERTADO

Imp. La Herrería de Oro Calle Nueva de S. Francisco 17, Barcelona